

Котяш Іванна,

курсант 2 курсу 205 навчальної групи НАВС

Науковий керівник: професор кафедри конституційного права та прав людини НАВС, к.ю.н., доцент Лапка Оксана

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ ТА НАЦІОНАЛЬНІ ЗАСОБИ ЗАХИСТУ ДІТЕЙ ВІД ДИТЯЧОЇ ПОРНОГРАФІЇ

Проблема дитячої порнографії – як в Україні, так і в переважній більшості інших держав є однією із злободенних суспільних проблем. Адже, за деякими даними незалежних експертів, у світі щорічно в цей злочинний бізнес втягується до двох мільйонів дітей і дитяча порнографія за розміром прибутків посідає третє місце після торгівлі наркотиками і зброєю. При цьому 2% Інтернет-сайтів, що розповсюджують дитячу порнографію, розміщені саме в Україні. Дефініція «дитяча порнографія» використовується у низці міжнародно-правових актів, зокрема, Конвенції Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального розбещення від 25 жовтня 2007р.: «будь-який матеріал з візуальним зображенням дитини, яка бере участь у реальній чи симульованій поведінці відверто сексуального характеру, або будь-яке зображення статевих органів дитини здебільшого в сексуальних цілях»; Факультативному протоколі ООН до Конвенції про права дитини щодо торгівлі дітьми, дитячої проституції і дитячої порнографії від 1 січня 2000р.: «...будь-яке зображення будь-якими засобами дитини, що вчиняє реальні чи змодельовані відверто сексуальні дії, або будь-яке зображення статевих органів дитини, головним чином, у сексуальних цілях»; Конвенції Ради Європи про кіберзлочинність від 23 листопада 2001р: «матеріал, який візуально зображує неповнолітню особу, задіяну у явно сексуальній поведінці, особу, яка виглядає як неповнолітня, особу, задіяну у явно сексуальній поведінці; реалістичні зображення неповнолітньої особи, задіяної у явно сексуальній поведінці.»

Виходячи з позицій міжнародно-правових норм, можна дійти висновку, що дитячою порнографією є:

- зображення дитини, яка здійснює реальний або змодельований статевий акт, або схожі дії, наприклад фелляцію, мастурбацію;
- зображення з сексуальною метою статевих органів дитини, включаючи їх стимуляцію дорослими особами, іншими дітьми чи тваринами.

Соціальна нерівність часто виступає найголовнішим мотивуючим засобом для участі в порнозйомках.

Також найбільшу схильність до цього мають діти, що зазнали сексуальної агресії з боку батьків чи близьких родичів. Окрему групу ризику становить «золота молодь» – діти заможних громадян, які живуть зі своїми батьками, як сироти. До участі в порнозйомках їх наштовхує цікавість, прагнення відчувати екстрим. Це є так званою відплатою батькам за недостатню кількість уваги, яка замінюється дорогими іграшками. З однієї сторони, держава ХХІ століття створює такі умови, за яких батьки змушені працювати зі світанку і аж до пізнього вечора, щоб забезпечити гарне майбутнє для своєї дитини. А з іншої – заможні батьки вважають, що їх дітей виховає школа, хтось інший, але аж ніяк

не вони самі. Це має змусити суспільство задуматися про майбутнє. Кожна країна веде боротьбу з таким злочином, як дитяча порнографія, по-різному. Канада прийняла такий закон, відповідно до якого пошук дитячої порнографії у мережі Internet – діяння, що карається нормами кримінального права, навіть якщо той, хто притягується до відповідальності, нічого не знайшов.

Оцінити реальну кількість дітей в Україні, що стали жертвами порноіндустрії, на сьогодні доволі складно. У Рекомендації Комітету міністрів державам-членам відносно експлуатації сексу з метою наживи, порнографії, проституції, торгівлі дітьми і неповнолітніми зазначено, що слід застосовувати такі заходи боротьби з дитячою порнографією: а) передбачити відповідні санкції, враховуючи тяжкість злочину, вчиненого тими особами, які беруть участь у виробництві і збуті будь-яких порнографічних матеріалів, у яких фігурують діти; б) вивчати доцільність введення кримінальних санкцій просто за володіння дитячими порнографічними матеріалами; в) забезпечити через міжнародну співпрацю виявлення фірм, товариств або осіб, часто пов'язаними з двома або більше країнами, що використовують дітей для виробництва порнографічного матеріалу; г) передбачити інформування громадськості, щоб підвищити її обізнаність про втілення кримінальної політики, кількості звинувачень і засуджень у справах, пов'язаних з дитячою порнографією, забезпечуючи при цьому анонімність дітей та обвинувачених [6]. Рекомендації вважають, що необхідно вводити покарання вже тоді, коли встановлюється факт володіння дитячою порнографією, незалежно від фактів їх поширення. Дитяча порнографія ні при яких обставинах не може визнаватися як законна. Відповідно, її заборона не суперечить свободі вираження думки. Обов'язком держави виступатиме встановлення кримінальної відповідальності за виробництво, поширення, експорт, імпорт, передачу, усвідомлене зберігання та рекламу дитячої порнографії. Наявність її в Internet призводить до систематичного перетворення дитини на жертву злочинів, а це зобов'язує визнавати її всіма представниками влади, зокрема прокурорами та суддями, як обтяжуючої обставини при встановленні покарання порушникам Закону. Отже, на підставі вище сказаного можна зробити наступний висновок: країни співпрацюють між собою заради боротьби з таким злочином, як дитяча порнографія, однак залишається невирішеним досить велике коло питань з даної проблеми. І суспільство має об'єднатися для боротьби з таким явищем, тому що лише спільними зусиллями можна досягнути ефективних результатів заради світлого майбутнього дітей. Варто пам'ятати, що за кожним порнографічним знімком чи то хлопчика, чи то дівчинки стоїть насильство над дитиною, порушення її прав, посягання на її життя, честь, гідність та недоторканість. І, лише об'єднавши зусилля, людство зможе забезпечити безпечне майбутнє для всіх дітей світу.

Список використаної літератури

1. Факультативний протокол до Конвенції про права дитини щодо торгівлі дітьми, дитячої проституції і дитячої порнографії [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_b09

2. Конвенція про кіберзлочинність [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon4.rada.gov.ua/show/994/575>
3. Журнал Верховної Ради України «Віче»: Дитяча «полуничка» з присмаком гіркоти [Електронний ресурс]. – <http://www.viche.info/journal/1722/>
4. Тинянко А. Борьба против детской порнографии: битва, которую надо выиграть [Електронний ресурс] / А. Тинянко. – Режим доступу: <http://www.4post.com.ua/gromada/140113.html/>
5. Філоненко С. Довідка журналу «Віче» [Електронний ресурс] / С.Філоненко. – Режим доступу: <http://www.viche.info/journal/1722/>.
6. Рекомендация № R(91)11 Комитета министров государствам-членам относительно эксплуатации секса в целях наживы, порнографии, проституции, торговли детьми и несовершеннолетними (09.09.1991 г.). – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_043

Крижна Валентина,

старший науковий співробітник наукової лабораторії з проблем протидії злочинності НАВС, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник

КОНСТИТУЦІЙНИЙ ПОРЯДОК ТА СТРУКТУРА КОНСТИТУЦІЇ

Структура конституційного порядку зумовлена складністю сучасних соціальних систем. Структуру сучасного конституційного порядку складають договір, народний суверенітет, парламентаризм та судовий конституційний контроль.

Конвенціоналізм конституції ніколи не піддавався сумніву, навіть більше – він інколи абсолютизувався. Так у вітчизняній доктрині конституціоналізму часом набувають поширення трактування конституції як договору, що виражає співвідношення політичних сил, яке запозичене від ідей німецького соціолога Ф. Лассаля. Однак ідея конвенціоналізму зовсім не означає цього.

Конвенціоналізм означає, що конституція розглядається як своєрідний суспільний договір, заснований для встановлення порядку відносин між урядом та народом з метою вирішення справ суспільного значення і забезпечення соціального миру і безпеки. Стосовно політичного процесу конституція аж ніяким чином не визначає розстановку політичних сил, навпаки – вона визначає параметри правил політики, тобто виконує дистрибутивну функцію. Це виражається насамперед через функціонування відповідних інститутів – парламентаризму та конституційної юстиції. За таких умов конституція виражає суспільний консенсус щодо засадничих соціальних цінностей. Це виражає сутність змісту матеріального розуміння конституції як базису заснування, організації та визначення меж державно організованого суспільства [1].

Концепція конституціоналізму, на перший погляд, конкурує із концепцією демократії, оскільки відображає ідею обмеження влади за допомогою правових засобів, серед яких, насамперед, виступає писана